

duurzaamplus.nl

zelfstandig, onafhankelijk en ter zake

Olifantsgras: basis biobased economy en ganswerend rondom Schiphol

Door Désirée Crommelin, 26/02/2014

Verkeerstoren Schiphol met olifantsgras (© STP)

HET VERBOUWEN VAN GEWASSEN ALS OLIFANTSGRAS RONDOM DE LUCHTHAVEN SCHIPHOL TREKT INNOVATIEVE BIOBASED ECONOMY AAN EN IS OOK NOG EENS GANSWEREND. De volgorde in deze tweeledige doelstelling hangt af van wie je van de ondertekenaars van de Green Deal *Grassen en Gewassen* op de conferentie Connect to the Biobased Economy spreekt. Voor overheden gaat het om leefbaarheid, voor agrariërs om het verbouwen van grondstoffen, voor de Wageningen UR om onderzoek naar toepassingen in de biobased economy en voor Schiphol om het weren van ganzen. In ieder geval staat de economische ontwikkeling van Schiphol en omgeving, oftewel metropoolregio Amsterdam – zoals men zich graag profileert – bij allen centraal. “Wij willen de meest innovatieve en duurzame cluster van bedrijventerreinen in Europa zijn”, formuleert Rob Verhoeff, projectleider Schiphol Trade Park zijn groene ambities.

Schiphol Trade Park

“Om deze duurzame ontwikkelingen inzichtelijk en meetbaar te maken heeft Schiphol Trade Park besloten een BREEAM-gebiedscertificaat aan te vragen voor deze gebiedsontwikkeling. Is dat geen greenwashing door Schiphol? “Nee, we staan op zich los van de luchthaven Schiphol en werken uitdrukkelijk binnen het kader dat de lokale politiek, in dit geval de gemeente Haarlemmermeer, ons heeft meegegeven. Onze rol als verpachter van de gronden met dit biobased economische oogmerk is in lijn met de gestelde leefbaarheidskaders. In deze 27 maatregelen en voorwaarden bij de grootschalige gebiedsontwikkeling van Schiphol Trade Park, is duurzaamheid leidend.”

Schiphol Trade Park (STP) dat onder de Kaagbaan ligt, omvat 350 hectare waarvan de komende jaren 200 hectare bedrijfsterreinen voor de vestiging van biobased economy-bedrijven is gereserveerd. De resterende 150 hectare wordt verpacht als landbouwgrond voor gewassen en grassen, grondstoffen voor de groene kringlooeconomie.

SADC

Schiphol Area Development Company is in 1987 opgericht om de economische potentie van Schiphol te benutten, krachten te bundelen en de concurrentiepositie van de regio te versterken. Provincie Noord-Holland, Schiphol Group en de gemeenten Haarlemmermeer en Amsterdam zijn ieder voor 25% aandeelhouder van SADC.

Miscanthusgroep

Voor de Haarlemmermeer is de agrarische sector één van belangrijkste economische pijlers. Juist deze sector komt in de verdrukking door beperkingen opgelegd door het toenemende vliegverkeer en de uitdijende infrastructuur. Vier agrariërs die zich verenigd hebben in de Miscanthusgroep, willen nu gewassen en grassen verbouwen als grondstoffen voor de biobased economy. Denk daarbij aan olifantsgras, Soedangras, vlas, hennep, koolzaad, en mystery crop. De gewassen die eenjarig of meerjarig zijn, mogen de grond en dus de waterhuishouding niet aantasten, volgens de door Schiphol Trade Park in nauwe samenwerking met Hoogheemraadschap Rijnland een opgestelde toekomstbestendige visie op de waterhuishouding. Uitgangspunt daarbij is, dat het gebied haar wateroverschot niet afwentelt op andere gebieden en tegelijkertijd de waterkwaliteit verbetert om een grotere biodiversiteit te behalen.

Olifantsgras

Verhoeff spreekt vol lof over de Miscanthusgroep, die dit initiatief nam en SADC – via tussenkomst van Dienst Landelijk Gebied – benaderde met zijn plannen. Miscanthus of olifantsgras springt daarbij het meest in het oog vanwege zijn ganswerende werking en dus de vliegveiligheid rondom Schiphol. Het gras wordt drie tot vier meter hoog, is droog en meerjarig – het kan een leeftijd bereiken van ruim twintig jaar – en wordt pas in het voorjaar geoogst. Ganzen vinden dus tijdens hun overwintering rondom de luchthaven niet langer een open landschap om te grazen. “Op onze terreinen Schiphol Trade Park en Schiphol Logistics Park is al gestart met de

teelt van olifantsgras en andere gewassen. Olifantsgras wordt daar soms in grote percelen, maar ook in blokken verbouwd om zo te ontdekken hoe ganzen reageren. Dus of de bloksgewijze beplanting hen ook al weert.”

Olifantsgras wordt nu al op verschillende manieren gebruikt. Naast ganswerend neemt het veel CO₂ op, kan het gebruikt worden als brandstof in de vorm van briketten of pellets, als veevoer, stalstrooisel of kattenbakkorrels. Vanwege de hoge elasticiteit van de stengel is de plant geschikt als grondstof van bouwmaterialen zoals in spaanplaat en als wapening in beton. Bij het beton bindt het CO₂ en krijgt een hogere treksterkte, wordt taaier en is tegelijk licht in gewicht. Er zijn zelfs al betonsoorten van gemaakt die op water blijven drijven. Bij een grote omvang van de teelt van olifantsgras in de toekomst is raffinage mogelijk tot biopolymeren als grondstof voor bioplastics, textiel en bio- kerosine.

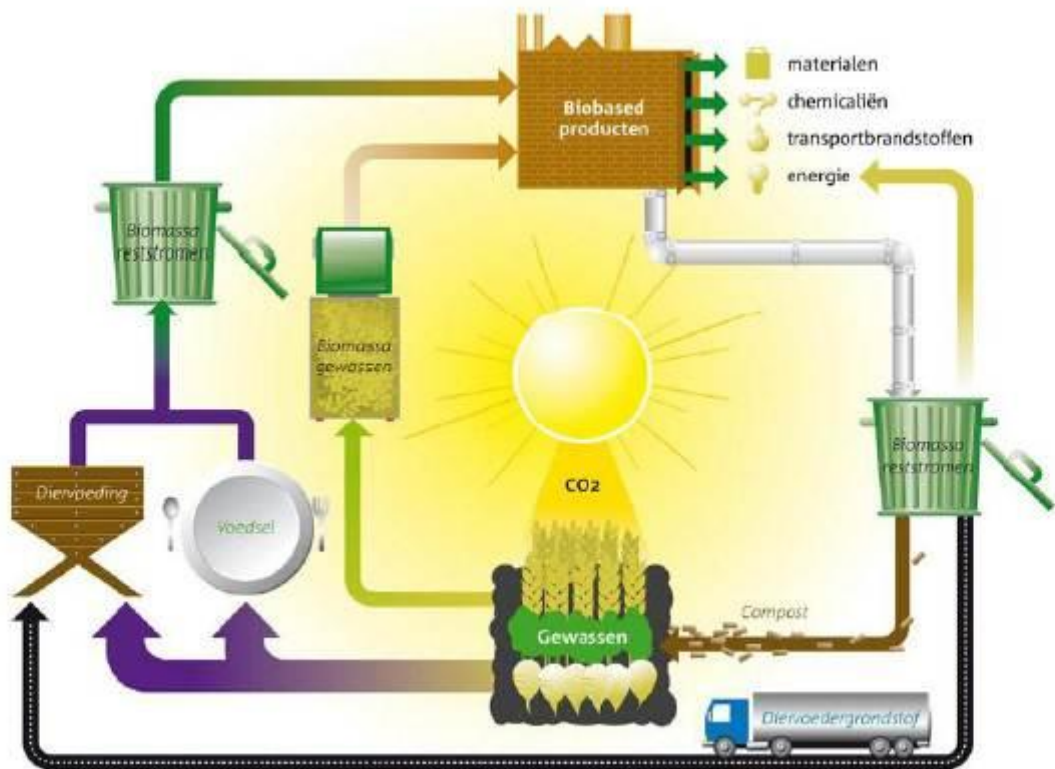
Green Deal

De Green Deal *Grassen en gewassen* is een overeenkomst tussen ministeries EZ en I&M, BioBased Connections, AEB Amsterdam, Schiphol Nederland, Waternet, Havenbedrijf Amsterdam, Miscanthusgroep, gemeenten Amsterdam, Haarlemmermeer, Aalsmeer en Amstelveen, Ursapaint, NPSP Composieten, HempFlax, Stichting Hoger Onderwijs Nederland, RVR Hoofddorp, SADC en Schiphol Trade Park.

Biobased economy expocenter

Deze gesloten cellulose cyclus of Closed Cellulose Cycle (C3) is er nog lang niet, maar de potentie is er en wordt onderzocht door studenten van Wageningen UR in het Biobased Economy Expocenter. Dit is nu nog gehuisvest in een voormalig woonhuis, maar zal door belanghebbenden uitgebreid worden met expopaviljoens, proefpercelen, atelier en een bio-raffinaderij.

“De verwachtingen bij ons allen om er wat mee te doen zijn hoog gespannen”, zo vertelt de projectmanager trots. “De gemeente Haarlemmermeer en Schiphol Trade Park zijn zeer geïnteresseerd in bioplastics als grondstof voor hun straatmeubilair als banken, afvalbakken etc. Ook onze nationale luchtvaartmaatschappij KLM ziet voor haar catering dit lokale, geproduceerde bioplastic als ideaal verpakkingsmateriaal voor haar broodjes”.

Closed Cellulose Cycle (C3) (© STP)

Biobased economy expocenter

Deze gesloten cellulose cyclus of Closed Cellulose Cycle (C3) is er nog lang niet, maar de potentie is er en wordt onderzocht door studenten van Wageningen UR in het Biobased Economy Expocenter. Dit is nu nog gehuisvest in een voormalig woonhuis, maar zal door belanghebbenden uitgebreid worden met expopaviljoens, proefpercelen, atelier en een bio-raffinaderij.

“De verwachtingen bij ons allen om er wat mee te doen zijn hoog gespannen”, zo vertelt de projectmanager trots. “De gemeente Haarlemmermeer en Schiphol Trade Park zijn zeer geïnteresseerd in bioplastics als grondstof voor hun straatmeubilair als banken, afvalbakken etc. Ook onze nationale luchtvaartmaatschappij KLM ziet voor haar catering dit lokale, geproduceerde bioplastic als ideaal verpakkingsmateriaal voor haar broodjes”.

[Schiphol Trade Park](#)